

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2017.

Wprowadzenie

Problemy wynikające z picia alkoholu, używania narkotyków oraz przemocy w rodzinie są w dalszym ciągu najpoważniejszymi kwestiami społecznymi. Zjawiska te mają przemożny wpływ na bezpieczeństwo społeczne, stan zdrowia ludzi jak też relacje z najbliższymi. Z problemem alkoholizmu wiążą się zagrożenia dla prawidłowego funkcjonowania zarówno sfery ekonomicznej, moralnej i zdrowotnej społeczeństwa. Obecnie nie zastanawiamy się już, czy warto pomagać, osobom, rodzinom z problemem alkoholowym a szczególnie dzieciom z rodzin dotkniętych chorobą alkoholową, ale jak to robić szybciej, skuteczniej, efektywniej. Pomagać - to znaczy minimalizować skutki alkoholizmu, narkomanii, nikotynizmu ale pomagać to przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową, jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję. Pomagać to również wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne "podpieranie się" substancjami uzależniającymi. Skutki uzależnień nie ograniczają się jedynie do ograniczeń fizycznych czy psychicznej degradacji samego alkoholika, one dotyczą wszystkich osób, które żyją, pracują czy przyjaźnią się z uzależnionym.

I. DIAGNOZA

Kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzona jest realizacja wskazanych działań jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalany corocznie przez Radę Gminy na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Na koniec roku 2016 na terenie Gminy funkcjonowało 11 punktów posiadających zezwolenia na sprzedaż alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 10 punktów uprawnionych do sprzedaży alkoholu do spożycia w miejscu sprzedaży. Na terenie Gminy w 2016 roku kontynuował działalność Punkt Konsultacyjny oraz grupa Anonimowych Alkoholików (AA), skupiająca osoby, które dzielą się nawzajem doświadczeniem, siłą i nadzieją, aby rozwiązać swój wspólny problem i pomagać innym w wyzdrowieniu z alkoholizmu oraz dla członków rodzin osób uzależnionych. W 2016 roku 4 mieszkańców Gminy odbyło leczenie odwykowe na oddziale całodobowym oraz 1 osoba odbyła terapię na oddziale dziennym.

II. PROFILAKTYKA

Główne kierunki działania Programu to:

1. Tworzenie warunków do trzeźwego i zdrowego stylu życia dla dzieci i młodzieży.

2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów edukacyjnych i profilaktycznych uczących życia bez używek.
3. Wdrażanie reguł skutecznej opieki psychologicznej i socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym.
4. Wdrażanie reguł skutecznego egzekwowania zakazu podawania i sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.
5. Współpraca z innymi samorządami, instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

Cele stawiane przed Programem to:

1. Zwiększenie dostępności usług terapeutycznych i edukacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin.
2. Kształtowanie prawidłowych postaw normatywnych dotyczących używania środków psychoaktywnych.
3. Poszerzenie wiedzy wśród dzieci i młodzieży na temat szkodliwości zażywania środków psychoaktywnych.
4. Zmniejszanie tendencji do zachowań ryzykownych wśród młodzieży i wzmocnienie zachowań pożądanych.
5. Zwiększenie profesjonalnego przygotowania osób pracujących z młodzieżą i rodzinami, których występują destrukcyjne zachowania.
6. Promowanie postawy abstynencji jako jednej z szans kształtowania osobowości.
7. Zmniejszenie ilości i dolegliwości zaburzeń życia rodzinnego powodowanego nadużywaniem alkoholu i przemocy.

III. ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Podstawowym zadaniem samorządu terytorialnego jest profilaktyka i zwiększanie dostępności terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia dla mieszkańców gminy. Dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność jakichkolwiek działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin. Na terenie naszej gminy nie działa żadna placówka leczenia odwykowego, jednak dla umożliwienia rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez leczenie; gmina współpracuje z ośrodkiem na terenie miasta Torunia, gdzie mieszkańcy gminy mogą korzystać z opieki. Na mocy art.21 ustawy bezpłatne leczenie osób uzależnionych od alkoholu odbywa się w podmiotach leczniczych, a od osób uzależnionych od alkoholu nie pobiera się opłat za świadczenia w zakresie terapii uzależnienia od alkoholu.

W związku z powyższym w celu realizacji zadań określonych w Programie przyjmuje się poniższe formy i sposoby realizacji:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych.

1. 1. Dofinansowanie psychoterapii rodzinnej i indywidualnej dla osób, które tego wymagają.
1. 2. Sfinansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób Uzależnionych i ich Rodzin.
 - a) prowadzenie poradnictwa indywidualnego w zakresie pomocy osobom uzależnionym od alkoholu,

- b) motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego oraz informowanie o możliwości podjęcia terapii,
- c) prowadzenie pracy edukacyjnej w zakresie poprawienia funkcjonowania społecznego i rodzinnego osób uzależnionych od alkoholu,
- d) prowadzenie pracy edukacyjnej i wspierającej dla osób współuzależnionych,
- e) wyposażenie Punktu Konsultacyjnego,
- f) upowszechnianie materiałów informacyjnych o chorobie alkoholowej i narkotykowej,
- g) stała współpraca z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem – Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich i szkołami w celu podnoszenia skuteczności podejmowanych działań.

Zadania realizowane będą systematycznie w ciągu całego roku, bądź według aktualnych potrzeb.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

2. 1. Zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego:

- a) przyjmowanie zgłoszeń w przypadkach wystąpienia problemu nadużywania alkoholu powodującego rozkład życia rodzinnego, demoralizacja nieletnich, zakłócanie spokoju i porządku publicznego,
- b) prowadzenie rozmów motywująco-interwencyjnych z osobami, co do których wpłynęło zgłoszenie,
- c) kierowanie na badanie przez biegłych, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego, osób nie wyrażających woli poddania się dobrowolnie leczeniu odwykowemu, a wobec których, wstępne czynności uzasadniają kontynuowanie postępowania,
- d) przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym,
- e) składanie wniosków o wszczęcie postępowania do nałożenia obowiązku leczenia odwykowego do Sądu Rejonowego,
- f) stwarzanie warunków do działalności grup wsparcia (np. Al.-Anon, AA).

Za realizację procedury podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu odpowiada Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Terminy realizacji – systematycznie według zgłoszeń.

2. 2. Pomoc osobom współuzależnionym oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie:

- a) prowadzenie rozmów edukacyjnych (na terenie punktu konsultacyjnego) dla osób współuzależnionych,
- b) prowadzenie indywidualnego poradnictwa dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- c) prowadzenie działalności edukacyjnej poprzez szkoły.

Wykonawcami będą osoby profesjonalnie przygotowane do realizacji w/w zadań – na podstawie zlecenia realizacji zadania przez Wójta Gminy Wielka Nieszawka, a także członkowie Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym w Gminie Wielka Nieszawka.

2. 3. Pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.

- a) dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych i innych form wypoczynku dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym,
- b) dofinansowanie szkoleń i kursów dla pedagogów i nauczycieli w zakresie prowadzenie zajęć profilaktycznych.

Wykonanie tej części zadania będzie realizowane poprzez zlecenie realizacji zadania przez Wójta Gminy Wielka Nieszawka, ogłaszanie konkursów, zlecenie osobom profesjonalnie przygotowanym, praca członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć o charakterze profilaktycznym i sportowym, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

3. 1. Prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i rodziców posiadających opracowane standardy jakości programów profilaktycznych.

3. 2. Dofinansowanie imprez i spektakli profilaktycznych.

3. 3. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla nauczycieli i pedagogów w zakresie prowadzenia działań profilaktycznych.

3. 4. Organizowanie działań integrujących psychoprofilaktykę z aktywnością sportową poprzez prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży.

3. 5. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych promujących zdrowy styl życia.

3.6. Organizowanie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniami oraz z rodzin dysfunkcyjnych.

3.7. Udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach i akcjach profilaktycznych.

3. 6. Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej:

- a) organizacja imprez, konkursów poświęconych profilaktyce uzależnień,
- b) dofinansowanie zakupu materiałów edukacyjnych o tematyce profilaktyki uzależnień m.in. dla Gminnej Biblioteki Publicznej czy bibliotek szkolnych,
- c) inicjowanie działań na rzecz częstszego podejmowania interwencji przez funkcjonariuszy policji w sytuacji spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych,
- d) szkolenia z zakresu przestrzegania przepisów prawa dotyczących sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (dla sprzedawców napojów alkoholowych),
- e) szkolenia w zakresie aktualnych przepisów z zakresu profilaktyki alkoholowej, przeciwdziałania narkomanii dla członków Komisji,

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez zlecenie zadań przez Wójta Gminy Wielka Nieszawka, poprzez pracę członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, działających na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Współpraca z organizacjami zajmującymi się innymi uzależnieniami.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem zakazów sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym, łamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Realizacja tego zadania może odbywać się poprzez możliwość występowanie przez Gminę w charakterze oskarżyciela publicznego. tzn. występowaniem z aktem oskarżenia do sądu z pominięciem prokuratora w przypadku ww naruszeń prawa.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Realizacja tego zadania może odbywać się z uwzględnieniem potrzeb występujących na terenie Gminy poprzez wspieranie przedsięwzięć mających na celu reintegrację społeczną i zawodową osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

IV. OGRANICZENIE DOSTĘPNOŚCI ALKOHOLU.

Dla lepszego radzenia sobie z problemami alkoholowymi potrzebne są zorganizowane działania prowadzone na szczeblu Gminy lub wsi. Ograniczenie czynników wpływających na wzrost zagrożeń związanych z piciem napojów alkoholowych będzie osiągnięte przez odpowiednie kształtowanie zasad dostępności alkoholu na terenie Gminy Wielka Nieszawka. Corocznie Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadza kontrole punktów sprzedaży alkoholu na terenie Gminy pod kątem przestrzegania zasad sprzedaży i podawania alkoholu zawartych zarówno w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jak i w Gminnym Programie. Przeprowadzanie kontroli konieczne jest dla ujawnienia nieprawidłowości i w razie ich stwierdzenia odebrania zezwolenia nieuczciwym przedsiębiorcom. Z kontroli osoby upoważnione składają sprawozdanie z wnioskami Wójtowi Gminy Wielka Nieszawka. Każdy przedsiębiorca otrzymujący zezwolenie każdorazowo będzie pouczany o konieczności przestrzegania obowiązujących zasad obrotu alkoholem.

Gmina realizująca zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dążyć będzie do ograniczania dostępności alkoholu poprzez:

1. System kontroli rynku obrotu napojami alkoholowymi,
2. Egzekwowanie przepisów ustawy związanych z zakresem reklamy alkoholu,
3. Edukację sprzedawców w dziedzinie szkód związanych z piciem alkoholu przez młodzież,

4. Koncentrację na wszechstronnych oddziaływaniach profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży,
5. Ścisłą współpracę z instytucjami skupiającymi dzieci i młodzież w celu promowania aktywnego, zdrowego stylu życia.

V. ZADANIA FINANSOWANE W RAMACH REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. W celu optymalnego wykorzystania środków finansowych pozyskiwanych z opłat za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych środki te powinny być przeznaczone na finansowanie zadań odpowiadających intencjom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz postanowieniom niniejszego programu a w szczególności na finansowanie:

1. 1. Organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży, podczas którego realizowane są programy z zakresu profilaktyki uzależnień.

1. 2. Działań profilaktycznych polegających na organizowaniu dla społeczności lokalnej imprez profilaktycznych o charakterze kulturalnym, sportowym, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

1. 3. Udział w kampaniach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zarówno o zasięgu lokalnym jak i ogólnokrajowym.

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

W ramach realizacji Gminnego Programu, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, za udział w pracach Komisji otrzymują wynagrodzenie w kwocie 240,00 zł (brutto) za każde posiedzenie Komisji, nie więcej jednak niż 240,00 zł (brutto) miesięcznie.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Smiechowski
Ireneusz Śmiechowski